

- © Traducerea și permisiunea pentru republicare au fost oferite de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova în scopul includerii sale în baza de date HUDOC a Curții.
- © The present text and the authorisation to republish it were granted by the Constitutional Court of the Republic of Moldova for the purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.
- © La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Cour Constitutionnelle de la République de Moldova à son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

***Khadija Ismayilova v. Azerbaijan* - [65286/13](#) și [57270/14](#)**

Hotărârea din 10.1.2019 [Secția a V-a]

Articolul 8

Obligații pozitive

Articolul 8-1

Respectarea vieții private

Eșecul de a investiga ingerințele grave în viața private a unei jurnaliste bine-cunoscute: *încălcări*

Articolul 10

Obligații pozitive

Eșecul de a proteja libertatea de exprimare a jurnalistei: *încălcare*

În fapt – Reclamanta, o bine-cunoscută jurnalistă de investigație foarte critică la adresa Guvernului, a publicat articole referitoare la presupune acte de corupție în care erau implicați Președintele și familia sa. În 2012, aceasta a primit o scrisoare de amenințare prin care i se cerea să-și înceteze activitatea. Persoane necunoscute au instalat camere ascunse în apartamentul său, fără știința și consimțământul ei, fiind înregistrate în secret imagini cu caracter intim, care au fost diseminate pe internet.

În timpul anchetei penale ulterioare, reclamanta a depus o plângere potrivit căreia autoritățile de urmărire penală au refuzat să întreprindă măsuri investigative simple și clare. Ca răspuns, autoritățile de urmărire penală au publicat un raport privind stadiul investigației. Acest raport susținea că reclamanta și avocata sa au difuzat informații false în media. În acesta au fost dezvăluite detalii personale sensibile, cum ar fi numele și adresele prietenilor, ale familiei și ale colegilor ei.

Reclamanta s-a plâns că drepturile ei în baza articolelor 8 și 10 au fost încălcate, dat fiind eșecul autorităților de a o proteja de intruziunile nejustificate în viața ei privată, legate de munca sa ca jurnalistă.

În drept – Articolul 8

(a) *Scrisoarea de amenințare, înregistrarea secretă și diseminarea filmelor intime* – Actele contestate au fost unele grave și au constituit un afront la adresa demnității umane. A existat o legătură plauzibilă între activitatea profesională a reclamantei și acele intruziuni, al căror scop a constat în aducerea ei la tăcere. Într-o situație în care reclamanta era bine-cunoscută în societate, în special datorită activității ei jurnalistice, era dificil de deosebit vreun motiv al amenințărilor cu umilirea publică primite de către aceasta, altul decât unul legat de activitatea ei. Absența unui asemenea motiv putea fi demonstrată doar dacă era exclusă în mod concludent și convingător, ca rezultat al unei anchete efective. Prin urmare, acest aspect al cazului făcea ca investigarea legăturii dintre amenințare cu activitatea profesională a reclamantei și a sursei acesteia să aibă o importanță crescută. Deși afirmațiile reclamantei potrivit cărora în spatele infracțiunii comise împotriva sa se puteau afla agenți ai statului nu erau sprijinite de probe care să îndeplinească standardul probei cerut pentru constatarea încălcării unei obligații negative în baza articolului 8, argumentele ei în această privință erau unele grele și nu puteau fi respinse ca fiind nesustenabile *prima facie*. Prin urmare, aceste argumente impuneau ca ancheta să identifice probe coroborate.

De la bun-început, autoritățile de anchetă au avut diferite piste clare, însă nu au întreprins pași suficienți în această privință. Nu s-a demonstrat în mod convingător faptul că autoritățile de anchetă au obținut declarația unui martor important într-un mod adecvat sau că au urmărit vreo pistă care decurgea din acea declarație. Se pare că, la prima lor întâlnire, anchetatorul a eșuat să înregistreze în mod adecvat și probabil că a evitat în mod intenționat să înregistreze declarațiile martorului, care erau foarte pertinente pentru caz. Nu a existat nicio informație care să demonstreze că au fost întreprinse măsuri în vederea identificării persoanei care a trimis scrisoarea de amenințare, a proprietarilor și/sau operatorilor website-urilor pe care au fost publicate filmele video, nici a identității celor care le-au încărcat.

Având în vedere aceste deficiențe semnificative în modul de investigare a cazului de către autorități, precum și durata totală a procedurilor, autoritățile au eșuat să-și îndeplinească obligația pozitivă de a asigura protecția adecvată a vieții private a reclamantei prin administrarea unei anchete penale efective a ingerințelor foarte grave în viața ei privată.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

(b) *Publicarea raportului autorităților privind stadiul anchetei* – Raportul privind stadiul anchetei publicat în presă de către autoritățile de urmărire penală dezvăluia detalii sensibile din viața privată a reclamantei, obținute în cadrul anchetei penale. Guvernul nu a putut demonstra existența vreunui scop legitim sau a necesității ingerinței în discuție. Ar fi fost posibil să se informeze publicul despre natura măsurilor de anchetă întreprinse de către autorități, respectând, în același timp, viața privată a reclamantei, fapt extrem de important în contextul general al cazului, dat fiind faptul că ancheta penală în sine a fost pornită în legătură cu o intruziune flagrantă și nejustificată în viața ei privată. Situația în sine pretindea ca autoritățile să manifeste grija de a nu amplifica încălcarea deja existentă a vieții private a reclamantei.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Articolul 10: Aparent, actele cu caracter penal comise împotriva reclamantei erau legate de activitatea ei jurnalistică; nu a fost avansat sau nu s-a putut distinge niciun alt motiv plauzibil pentru hărțuirea cu care s-a confruntat. Reclamanta și-a manifestat în mod repetat în fața autorităților grija și temerile potrivit cărora era victima unei campanii concertate orchestrate ca o răzbunare pentru munca sa jurnalistică.

În asemenea circumstanțe, având în vedere rapoartele privind situația generală referitoare la libertatea de exprimare din țară și circumstanțele particulare ale cazului reclamantei, amenințarea cu umilirea publică și actele care au condus la o ingerință flagrantă și nejustificată a vieții sale private au fost legate fie de activitatea ei jurnalistică, fie trebuiau tratate de către autorități, în efectuarea anchetei, ca și cum puteau avea o asemenea legătură. În această situație, articolul 10 pretindea ca statul reclamat să întreprindă măsuri de protecție a libertății de exprimare jurnalistice, în plus față de obligația sa pozitivă în baza articolului 8 de a o proteja de intruziunile în viața sa privată.

Deși autoritățile au pornit o anchetă penală, au existat deficiențe și tergiversări semnificative în modul în care au investigat cazul. Mai mult, articolele publicate în ziare, despre care reclamanta a susținut că sunt pro-guvernamentale, ca și dezvăluirea publică nejustificată de către autorități a informațiilor suplimentare referitoare la viața privată a reclamantei, au amplificat situația, contrar spiritului unui mediu protector al jurnalismului.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Articolul 41: 15,000 EUR în privința prejudiciului moral.

(Vezi, de asemenea, *Huseynova v. Azerbaijan*, [10653/10](#), 13 aprilie 2017, [Nota informativă 206](#); *Uzeyir Jafarov v. Azerbaijan*, [54204/08](#), 29 ianuarie 2015; și Recomandarea [CM/Rec\(2016\)4](#) a Comitetului Miniștrilor Consiliului Europei pentru statele membre privind protecția jurnalismului și siguranța jurnaliștilor și a altor actori media)